

Waarnemingen van ei-afzetgedrag bij *Microdon eggeri*, *Syritta pipiens* en *Rhingia campestris*

Begin juni 1998 had ik in Zuid-België het geluk om een vrouwtje *Microdon eggeri* tegen te komen. Dit beestje zat op een boomstronk waarin zich een mierennest bevond en scharrelde daar wat rond tussen de mieren. Mierennesten zijn de typische habitat van de larven van dit geslacht; de larven hebben namelijk mierenpoppen op hun menu staan. Opvallend was, dat de mieren (van het geslacht *Formica*) de *Microdon* volledig negeerden. Elk ander insect zou volgens mij gelijk zijn aangevallen. Toen ik besloot om de zweefvlieg te vangen (ik wist nog niet welke soort het precies was), bleek ze niet van plan om weg te vliegen, ook niet toen ik m'n net er overheen legde. Ik kon haar gewoon vastpakken. Ik kreeg een beetje de indruk dat ze met haar gedrag een reuzemier wilde nabootsen, maar misschien is dat te ver gezocht.

Veel algemenere soorten kunnen trouwens ook best de moeite waard zijn om eens wat beter te bekijken. Zo vond ik op 13 mei bij de composthoop in m'n tuin twee vrouwtjes *Syritta pipiens* die vlak boven de compost zweefden. Ze zochten de compostberg heel secuur af en met tussenpozen van een paar minuten verdwenen ze in gaatjes tussen de compost waar ze ongeveer een minuut bleven, om daarna het zweven boven de compost weer te hervatten. Hoewel ik geen eitjes heb kunnen vinden kan ik me niet voorstellen dat de *Syritta's* iets anders zochten dan een geschikte plek om eitjes af te zetten.

Ook van een vrouwtje *Rhingia campestris* heb ik de ei-afzetting kunnen volgen, op 4 juni 1998. Ik zag haar laag boven een half-verse koeienvlaai zweven. Pas na een minuut of tien streek ze neer op een esdoornvruchtje dat midden in de koeienvlaai lag. De onderkant van dit vruchtje (dus de kant die tegen de stront aan lag) werd bijna volledig bezet met eitjes. Ik vond het opmerkelijk dat de eitjes niet rechtstreeks in de vlaai werden afgezet. Hebben andere mensen dit ook wel eens waargenomen of is het gewoon toeval? Is een directe aanraking met de stront misschien slecht voor de eitjes ofzo?

Tim Termaat

Cheilosia caerulea in Lennisheuvel

Op 28 april 1998 kwam ik tijdens m'n dagelijkse rondje door de tuin (coördinaten 150.0 – 389.4) een raar *Cheilosia*-vrouwtje tegen, zonnend op een klimopblad. Voor een *Cheilosia* zag de zweefvlieg er tamelijk opvallend uit: het was een fors beest met duidelijke zwarte vlekken in haar vleugels. Ik heb het dier door Bastiaan laten determineren (met de Barendregt kwam ik er niet uit) en het bleek om *Cheilosia caerulea* te gaan. Van deze bijzonder zeldzame soort waren pas vier vindplaatsen bekend, waarvan drie in Zuid-Limburg. *C. caerulea* is een zuidelijke gebergtesoort en kan alleen zwervend in ons land worden waargenomen. Opvallend is dat veel van de vangsten gedaan zijn in tuinen of zelfs binnenshuis. Zo zie je maar weer dat het niet noodzakelijk is om in een mooi natuurgebied te zijn als je opvallende zweef-waarnemingen wilt doen.

Tim Termaat

ps red: Mogelijk is deze soort meer dan een zwerver – zie Reemer in Vliegenmepper 1998, nr 2 –; tuinen zouden wel eens een geschikt biotoop kunnen zijn. Zal deze soort zich nog verder uitbreiden?